

Klassiska noveller Nr 3

S. A. Duse:

I mörkret

Klassiska noveller 3.

S. A. Duse – I mörkret.

Återutgivning av text från 1926

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-508-5

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Den unge notarien Plemsen har tillbringat flera timmar i en trång tågkupé. Han har blivit allt mer förtjust i den vackra unga damen i samma kupé – men inte kunnat prata med henne på grund av den äldre kvinnan i hennes sällskap.

När konduktören varnar för en mörk tunnel ser han sin chans till en flirt.

Under större delen av de svenska dagstidningarnas historia var noveller och följetonger en viktig del av innehållet.

I den nya serien ”Klassiska noveller” kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).

Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästardetektiven Leo Carring.

Den här texten publicerades ursprungligen i ”Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga” i december år 1926 med titeln ”I mörkret”.

S. A. Duse: I mörkret

Den här texten publicerades ursprungligen i "Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga" i december år 1926 med titeln "I mörkret". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).

— Belysningen har kommit i olag på något sätt, sade konduktören i det han stack in huvudet i kupén. Vi hinna nog inte få den i ordning till tunneln, så att det blir mörkt medan vi passera den.

Det klack till i notarien Plemsen, och ofrivilligt sökte hans blick den förtjusande unga damen, som satt mitt emot honom. Hon hade också hört konduktörens ord, och den plötsliga rodnaden på hennes kinder skvallrade om att hon även uppfattat Plemsens blick och — tolkat den rätt.

I sitt bryderi lutade hon sig intill den äldre damen, som satt bredvid, och de började med låg röst tala om något, som Plemsen inte kunde uppfatta. Men hans blickar följde girigt varje rörelse av hans täcka vis-à-vis, en livlig brunett på några och tjugo år. Smärt och välväxt var hon, och de blixtrande mörka ögonen och de svällande röda läpparna hade åstadkommit en betänklig brand i den lättantändlige notariens inre. Han kände sig helt enkelt som en förälskad skolpojke, och det

värsta var att han också kände sig lika tafatt och bortkommen som en dylik.

Nu hade han i mer än fyra timmar suttit i samma kupé, som denna bedårande varelse och inte kunnat komma sig för med att inleda en ordentlig konversation. I någon mån kanske detta berodde på närvaron av den äldre damen — han hade hört flickan kalla henne "mamma" — ty gumman såg långt ifrån älskvärd ut. Det enda tillfälle Plemsen lyckats få tala några ord med flickan var, då gumman ett ögonblick — tyvärr allt för kort — gått ut och därvid sopat ned dotters näsduk på golvet. Notarien hade då genast tagit upp den, och hade inte den gamla draken strax därpå kommit in igen, skulle konversationen nog ha kommit ordentligt i gång. Flickan föreföll att inte alls ha något emot det, åtminstone efter notariens uppfattning.

Men modern gav honom vid sitt inträde en så skarp tillrättvisande blick, att han inte vidare kunde få ett ord över sina läppar.

— Kära Amalia, sade hon, sedan hon åter slagit sig ned vid fönstret, det är då för bedrövligt, att vi ska behöva vara utan Adolf hela resan. Han har slagit sig ner i rökkupen här bredvid och bolmar som en skorsten. Han blir bestämt nikotinförgiftad, om han får hålla på så här.

Inom sig välsignade notarien Plemsen den slump, som gjort att han — för övrigt av misstag — icke slagit sig ned i någon rökkupé, utan valt just denna. Den omtalade Adolf, sannolikt den unga damens bror, hade lyckligtvis låtit sin tobakspassion ta överhand, och endast en kort stund varit här inne. Eljest skulle notarien väl inte kunnat ge den förtjusande flickan ens en passionerad blick eller i smyg fått njuta av hennes skälmaktiga leende, som han tyckte sade mera än ord.

Vid konduktörens oväntade upplysning, att det elektriska ljuset

strejcade, så att de skulle komma att passera den långa tunneln i mörker, rann det i Plemsens hjärna upp en djärv plan. Men han hann inte närmare tänka sig in i den, förrän tåget rusade in i tunneln, och det blev svart omkring honom.

Det sista han uppfattade av den unga damen, var hur hon böjde sig intill modern för att hjälpa henne att finna något i en liten kappsäck, som stod vid fönstret. I mörkret kunde de väl inte hålla på att leta i en kappsäck heller. Hon skulle väl snart sätta sig mitt emot honom igen. För säkerhets skull väntade han litet, tills deras viskande samtal tagit slut, och han tyckte sig höra, att den unga damen flyttat sig tillbaka på sin gamla plats.

Då sträckte han försiktigt ut ena foten tills han stötte på hennes fot. Hon drog den icke tillbaka, vilket gjorde honom modigare. Ögonblicket därpå hade han funnit hennes handskbeklädda hand, som han överhöljde med kyssar. Och då inte heller den drogs tillbaka, var han djärv nog att luta sig fram, taga sin vis-à-vis om livet och tyst och försiktigt draga henne över till sin plats.

Nu gjorde hon visserligen ett svagt motstånd, som dock inte var svårt att övervinna. Han kände hur hon darrade — naturligtvis av den upphetsning och spänning ett dylikt äventyr måste framkalla hos en ung flicka.

Nu hade han henne i sitt knä. Han drog henne passionerat intill sig, hans läppar trycktes girigt mot hennes —

Då tändes det elektriska ljuset!

Bländad och förvirrad uppfattade han från korridoren en manlig röst, full av bestörtning.

— Men svärmor! Vad i herrans namn tar du dig till? Har du blivit galen?

Ett fnitter från fönstret åtföljde dessa ord. Och till sin fasa upptäckte notarien Plemsen, att han i sin armar hade gumman! Den åtrådade varelsen, som i detta ögonblick höll på att storkna av skratt, hade i mörkret bytt plats med modern, som nu röd av vrede vände sig — icke mot den tillintetgjorde notarien — utan mot mannen, Adolf, som nyss talat.

— Ja, sådant här ska man råkat ut för, skrek hon med sin gällaste röst, därför att du behagar lämna både din unga hustru och din svärmot ensamma under hela resan! Amalia vågade inte sitta kvar i mörkret mitt emot den där närgångne kanaljen. Och jag — jag lät den fräcka slyngeln hållas för att få veta, hur långt en sån där oblyg sälle kunde gå — .

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carrington. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carrington skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksam målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

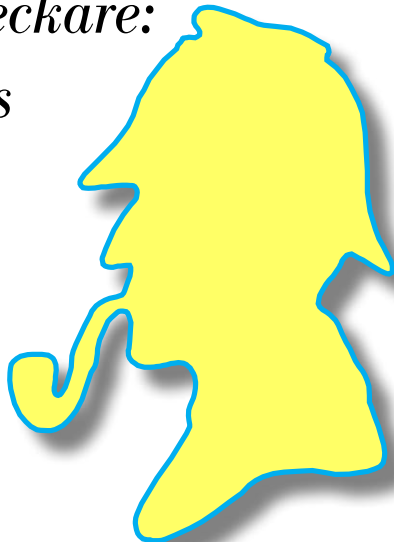

Samuel August Duse.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carring*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se